

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการ

ลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ายาเสพติด และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๖๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทย โดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยังทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งใน ส่วนของการจ้างงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัย คุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การ เกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความ สำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะ อย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อการ จ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่ม มากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของ ประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะ ทำให้เกิดการขยายความยากจนเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพ ภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและ ความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติ ต่างๆข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่าง มาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการ พัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่ เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศ ไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไป พร้อมกัน ทั้งในส่วนของการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนา ของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริม เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้า โลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทาง เศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลด ปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้าน พลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และ การพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมี ข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชน

มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ

ความมั่นคงของชาติ

(๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

(๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) การเกษตรสร้างมูลค่า

(๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

(๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

(๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

(๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนา

ประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและ

การจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

(๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น

ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับการกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทารายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นาไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

๕.๑ หลักการ

๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➔ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด ๑๔°๓' ถึง ๑๘°๒๗' เหนือ และลองจิจูด ๑๐๐°๕๔' ถึง ๑๐๕°๓๗' ตะวันออก ตั้งอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและด้านเหนือ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และด้านใต้ ติดต่อราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรัก กั้นพรมแดน

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะคล้ายกระทะ แบ่งเป็น ๒ เขตใหญ่ ได้แก่ บริเวณแอ่งที่ราบโคราช อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลและชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา และบริเวณแอ่งสกลนคร อยู่ทาง ตอนเหนือของภาค ตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง เทือกเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ได้แก่ เทือกเขาภูพาน

๑.๓ ภูมิอากาศ มีอากาศร้อนชื้นสลับกับแล้ง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุด คือ อุตรดิตถ์ ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง แต่มีแนวเทือกเขาตงพญาเย็นและสันเขาแพ่ง กั้นลมฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้พื้นที่แอ่งโคราช ซึ่งเป็นเขตเงาฝน จึงมีสภาพแห้งแล้งกว่าแอ่งสกลนคร จังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุด คือ นครพนม ฝนตกน้อยที่สุด คือ นครราชสีมา ฤดู

หนาว ช่วงเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ จังหวัดเลย

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๕.๖๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่ทำการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๖๐.๕ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ๒๖.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๔.๗ ของพื้นที่ภาค

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดิน สภาพดินเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ ทำให้ขาดแคลนน้ำ และขาดธาตุอาหาร ได้ดินมีเกลือหิน ทำให้ดินเค็ม จึงมีข้อจำกัดต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ๓ ลุ่มได้แก่ แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ ๗๖๕ กิโลเมตร ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นน้ำที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ ๖๔๑ กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาสันกำแพงแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลำปาว ลำน้ำอูน ลำน้ำสงคราม ลำเสียว ลำน้ำเลย ลำน้ำพอง และลำตะคอง รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ เช่น หนองหาร (สกลนคร) และบึงละหาน (ชัยภูมิ) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำบาดาล มีปริมาณน้ำในเกณฑ์เฉลี่ย ๕-๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ที่ความลึกของบ่อประมาณ ๓๐ เมตร คุณภาพของน้ำบาดาลมีตั้งแต่เค็มจัด กร่อย และจืด เนื่องจากพื้นที่ในแอ่งโคราชและแอ่งสกลนครจะรองรับด้วยหินเกลือ หากเจอน้ำบาดาลลึกเกินไปอาจจะพบน้ำเค็ม

๑.๕.๓ ป่าไม้ ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จานวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศที่จะต้องมียพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ โครงข่ายถนน เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงไปยังเวียดนามและจีนตอนใต้

๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)

๒.๑.๒ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก

๒.๑.๓ เส้นทางใหม่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ๒

๒.๒ รถไฟ

๒.๓ สนามบิน

๒.๔ ด้านชายแดน

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง (ช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย) รถไฟทางคู่ (ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ (ช่วงบางปะอิน-นครราชสีมา ช่วงระยอง-เศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก)

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า

๒.๖.๒ ประปา

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

จำนวนประชากรของภาคมากที่สุดของประเทศ ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๒๑.๙๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๓.๒ ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๒๑.๖๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๐ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓๑ ต่ำกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๔ โดยจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากที่สุด ๒.๕๘ ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดอุบลราชธานี มีประชากร ๑.๘๑ ล้านคน และจังหวัดขอนแก่น มีประชากร ๑.๗๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ ๘.๕ และ ๘.๒ ของประชากรภาค ตามลำดับ

๔.๒ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา แรงงานระดับอาชีวะมีสัดส่วนน้อยมาก ในปี ๒๕๖๐ มีกำลังแรงงาน ๙.๖๓ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร ร้อยละ ๕๐.๗๗ ของกำลังแรงงาน ของภาค จำนวนแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมลดลง จากร้อยละ ๕๗.๘ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๕๖.๔๘ ในปี ๒๕๖๐ มีความรู้ระดับมัธยมต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๖.๐๒ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับมัธยมปลาย เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๘๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๑.๙๖ ในปี ๒๕๖๐ แรงงานระดับอาชีวะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๒.๐๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๒.๐๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗.๐๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๙.๕๖ ในปี ๒๕๖๐

๔.๓ การศึกษา

สถาบันการศึกษามีทุกระดับ โดยระดับอุดมศึกษามี ๕๓ แห่ง ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด แยกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ๓๖ แห่ง เอกชน ๑๐ แห่ง และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ๗ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถาบันวิจัย ๑๒ แห่ง ซึ่งมากที่สุดในประเทศ

๔.๔ สาธารณสุข

มีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนโรงพยาบาลรัฐบาล ๓๒๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ๒๙๑ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ๒๓ แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ๙ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๓,๔๗๗ แห่ง

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

๕.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้มีแนวโน้มลดลง ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ของภาคลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒๔ เนื่องจาก การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมากที่สุดได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเลย และจังหวัดอุบลราชธานี

๕.๒ สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ

การเกิดไฟป่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีจำนวนการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘.๘ โดยปี ๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่า จำนวน ๘๗๘ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๙,๖๘๗ ไร่ ลดลงจาก ปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๑,๕๗๔ ครั้ง และจำนวนพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๑๙,๖๒๒ ไร่ ซึ่งเป็นปีที่เกิดไฟไหม้ป่ามากที่สุด โดยในระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่าเฉลี่ย ๑,๒๖๘.๘ ครั้งต่อปี คิดเป็นพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้เฉลี่ย ๑๘,๗๔๑.๒ ไร่ต่อปี

๖. สภาวะแวดล้อม

๖.๑ จุดแข็ง

๖.๒ จุดอ่อน

๖.๓ โอกาส

๖.๔ ภัยคุกคาม

๗. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

๘. แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัยและ ภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหามูลฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทุน เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศได้ ในระยะยาว

๘.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขง”

๘.๒ วัตถุประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

๘.๒.๒ เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

๘.๒.๓ เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ

๘.๒.๔ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๒.๕ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออก เฉียงเหนือลดลง

๘.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙๒,๖๗๖ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙)	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕ต่อปี
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐.๔๔๖ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๘.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๘.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๘.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๘.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

➔ **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) รอบปี พ.ศ.๒๕๖๓**

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ได้แจ้งผลการประชุมคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค ด้านวิชาการ (อ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการ) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบนโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามมติที่ประชุม อ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ และเห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด ซึ่งแบ่งงบประมาณเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ งบประมาณเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพความต้องการของพื้นที่ หรือประเด็นร่วมของกลุ่มจังหวัดส่วนที่ ๒ งบประมาณเพื่อการพัฒนาในลักษณะ Cluster หรือสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาลเชิงพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ จึงได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม แผนแม่บทจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- ๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
- ๒) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- ๓) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขื่อนใหญ่ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- ๔) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และสังคมเป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (Strategies Issues) รวม ๓ ประเด็น คือ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรม และแปรรูป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

➔ แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

๑. เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การเกษตร การท่องเที่ยว Logistics และพลังงานสะอาดในภูมิภาค
๒. เป็นศูนย์กลางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสาธารณสุขที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. เป็นศูนย์กลางในการป้องกันภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อป้องกันสถาบันหลักของชาติ
๕. เป็นที่ตั้งของส่วนราชการที่มีการบริหารจัดการภาครัฐแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ จังหวัดนครราชสีมา ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

“โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่นวัตกรรมใหม่ เกษตร อุตสาหกรรม ปลอดภัย”

เป้าประสงค์รวม

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา
๒. เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่
๓. เพื่อเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม และป้องกันสถาบันหลักของชาติ
๕. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีสมรรถนะสูงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเศรษฐกิจ
๒. ยกระดับสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่
๓. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน
๔. การเสริมสร้างความมั่นคงทุกมิติ เพื่อป้องกันสถาบันหลักของชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๕. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเศรษฐกิจ	๑. เพื่อขยายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (%) ๒. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (%)	๑. ส่งเสริมอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการภาคการเกษตรต้นทาง กลางทางและปลายทาง ๓. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการภาคนอกการเกษตรต้นทาง กลางทางและปลายทาง ๔. สนับสนุนการผลิตและสร้างผลงานนวัตกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมและอาหารปลอดภัย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัด ๕. ส่งเสริมการนำนวัตกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมและอาหารปลอดภัย (Food Valley) มาเพิ่มศักยภาพในการผลิต ๖. สนับสนุนการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและกีฬา

		๓. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่(ครัวเรือน)	๗. สนับสนุนการสร้างอาชีพในครัวเรือนในชุมชนต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
	๒. เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	๔. อัตราการว่างงาน (%) ๕. อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน(เท่า) ๖. อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (%)	๘.สร้างโอกาสและพัฒนาฝีมือให้กับผู้ว่างงาน ๙. ส่งเสริมความเป็นอยู่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐. ส่งเสริมการออมของครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
	๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	๗. ผลผลิตแรงงาน (บาท/คน) ๘. จำนวนผู้ประกอบการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น (ราย)	๑๑. เพิ่มทักษะความสามารถและความเชี่ยวชาญของแรงงาน เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตของสินค้าและบริการ ๑๒.สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม (Innovative Entrepreneurship Development) และผู้ประกอบการใหม่ทางธุรกิจ เทคโนโลยี (Tech Startup)ของจังหวัด ๑๓. ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์กับหน่วยงานภาครัฐภาคธุรกิจและเอกชน ๑๔. เพิ่มทักษะความสามารถและความเชี่ยวชาญของแรงงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	๑. เพื่อลดความ	๑. ร้อยละของประชากรที่	๑. ส่งเสริมอาชีพเสริมเพื่อเพิ่ม

ยกระดับสังคม ให้เป็นเมืองหน้าอยู่	ยากจนและความเหลื่อมล้ำ	อยู่ใต้เส้นความยากจน (%) ๒. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (Gini Coefficient)	รายได้ลดรายจ่าย ๒. ส่งเสริมการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกจากโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ รวมทั้งระบบป้องกันภัยที่เอื้อต่อการกระจายเศรษฐกิจ
	๒. เพื่อพัฒนาโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม	๓. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อสำนักงานแรงงาน (%) ๔. ร้อยละความครอบคลุมของบัตรประกันสุขภาพของประชาชน (%)	๓. ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสังคมและประกันสังคมในแรงงาน ๔. ส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและสามารถบริการได้อย่างครอบคลุม
		๕. จำนวนศูนย์ช่วยเหลือสัตว์เร่ร่อนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา (ศูนย์)	๕. ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือสัตว์เร่ร่อนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
	๓. เพื่อสร้างความคุ้มกันให้กับสังคม	๖. ระดับความสำคัญของหน่วยงาน ที่จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม (ครั้ง) ๗. ร้อยละของผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ขอรับบริการได้รับบริการทางกฎหมาย (%)	๖. ส่งเสริมให้สังคมมีภูมิคุ้มกันทางสังคม ๗. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่ประสบปัญหาทางสังคมขอรับบริการจากส่วนราชการที่รับผิดชอบทางภารกิจที่กฎหมายกำหนด
	๔. เพื่อให้ประชาชน เข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม	๘. อัตราส่วนแพทย์ต่อประชาชน (แพทย์/คน) (ปี ๒๕๕๙ แพทย์ ๖๒๖ คน ประชากร ๒,๖๒๙,๙๗๙ คน) ๙. อัตราส่วนทันตแพทย์ต่อประชากร (ทันตแพทย์/คน) ๑๐. อัตราส่วนพยาบาลต่อประชากร (พยาบาล/คน)	๘. ส่งเสริมการให้มีการผลิตแพทย์ ๙. ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาทันตแพทย์เพิ่มเพื่อรองรับภาวะผู้สูงอายุของจังหวัด ๑๐. ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบริการเพิ่มขึ้น

		๑๑. ประชาชนนักศึกษาและบุคลากรด้านดิจิทัลได้รับความรู้และประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล (คน) ๑๒. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ๑๓. อัตราการได้รับงานทำของบัณฑิตที่จบภายใน ๑ ปี (%) ๑๔. อัตราการว่างงานของประชากร (ปี ๕๘) (%) ๑๕. ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓ (คะแนน)	๑๑. ส่งเสริมการสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชน ทุกสาขาอาชีพ ๑๒. ส่งเสริมให้ประชากรศึกษาในและนอกระบบ ๑๓. ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ประชากรในทุกพื้นที่ ในทุกด้าน ๑๔. ส่งเสริมและแนะนำความต้องการแรงงานให้บัณฑิตที่จบใหม่ ๑๕. ส่งเสริมให้มีตลาดนัดพบแรงงาน เพื่อลดอัตราการว่างงานของประชาชน ๑๖. ส่งเสริมการเรียนการสอนของครูเพื่อให้นักเรียน มีความรู้ความสามารถ ตามหลักสูตรที่กำหนด
--	--	---	--

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน	๑. เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด ๒. ปริมาณขยะในจังหวัด (ตัน) ๓. การจัดการน้ำเสีย (จำนวนระบบ) ๔. พื้นที่บริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น (ไร่) ๕. ความยาวสะสมของเขื่อนป้องกันน้ำกัดเซาะตลิ่ง (เมตร) ๖. ร้อยละสัดส่วนของพื้นที่ระบบป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน (%)	๑. ปฎิบัติงานสำนักและให้ความรู้ประชาชนได้ตระหนักถึงคุณค่าและทรัพยากรป่าไม้ ๒. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ป่าไม้ ๓. การรณรงค์ให้ประชาชนและผู้ประกอบการสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ ๔. การจัดหาและเพิ่มความสามารถ ในการกำจัดขยะ ๕. ส่งเสริมให้ อบท. มีระบบจัดการน้ำเสีย ๖. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน ๗. เพิ่มสิ่งก่อสร้างเพื่อลดการพังทลายของตลิ่งตามแม่น้ำลำคลองสายหลักของจังหวัด ๘. พัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชนเมือง
	๒. เพื่อใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ	๗. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร (ลิตร/คน) ๘. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (ล้านกิโลวัตต์/คน/ปี) ๙. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท) ๑๐. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรม ต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม (ลิตร/ล้านบาท)	๙. รณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้จ่ายพาหนะส่วนตัวโดยเปลี่ยนมาใช้รถสาธารณะแทน ๑๐. รณรงค์ให้ประชาชนประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๑๑. รณรงค์ให้ประชาชนประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๑๒. รณรงค์ให้ผู้ประกอบการลดชั่วโมงการผลิตลงในบางช่วงเวลา

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความมั่นคงทุกมิติเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	๑. เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ	๑. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ (ตำบล)	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบ ๒. ส่งเสริม พัฒนาอาชีพตามแนวทางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. ส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงานและแนวทางพระราชดำริ
	๒. เป็นศูนย์บริหารจัดการเครือข่ายป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงทุกมิติ	๒. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกมิติ (ตำบล) ๓. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกมิติ (ตำบล) (ต่อ)	๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ๕. การป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ ๖. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗. การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยก่อนการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ๘. การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ๙. การป้องกันและการแก้ปัญหาภัยพิบัติ ๑๐. การป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด ๑๑. ส่งเสริมและสร้างเครือข่าย
	๓. เสริมสร้างความปรองดองและความสมานฉันท์ในชาติ	๔. สร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง (ตำบล) ๕. สร้างการมีส่วนร่วม (ตำบล)	๑๒. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย ส่งเสริมการสร้างความปลอดภัยของประชาชน หรือนักเรียน นักศึกษา ในจังหวัด ๑๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกส่วนภาค

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบ การบริหารจัดการ ภาครัฐ	๑. เพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการ	๑. ร้อยละของสถานพยาบาลที่ ได้รับการรับรองคุณภาพ HA (%) ๒. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง น้ำประปา (%) ๓. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง ไฟฟ้า (%) ๔. ร้อยละของประชากรที่ เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%) ๕. จำนวนครั้งที่ให้บริการ ภาครัฐรัฐวิสาหกิจ และเอกชน เชิงรุก (ครั้ง) ๖. ร้อยละความสำเร็จของการ เบิกจ่ายงบประมาณ (%) ๗. ร้อยละของภาษีท้องถิ่นที่ จัดเก็บรายได้ ไม่รวมเงิน อุดหนุนเฉพาะกิจ (%)	๑. เพิ่มขีดความสามารถ การให้บริการภาครัฐ ๒. เพิ่มขีดความสามารถจัดเก็บ รายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
	๒. เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาองค์กร	๘. ร้อยละความพึงพอใจของ ประชาชนต่อประสิทธิภาพการ พัฒนาองค์กร (%)	๓. การพัฒนาบุคลากร ๔. การปรับปรุงระบบ สารสนเทศ ๕. การปรับปรุงวัฒนธรรม องค์กร ๖. การสร้างความโปร่งใส ในองค์กร
รวม ๕ ยุทธศาสตร์	รวม ๑๕ เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	รวม ๔๖ ตัวชี้วัด	รวม ๖๑ กลยุทธ์

สรุป

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์

วิสัยทัศน์ :

โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งฐานนวัตกรรมใหม่ เกษตร อุตสาหกรรมปลอดภัย

เป้าประสงค์รวม	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา	๒) เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๓) เพื่อเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม	๔) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์และปกป้องสถาบันหลักของชาติ	๕) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีสมรรถนะสูงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ประเด็นยุทธศาสตร์	๑) การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเศรษฐกิจ	๒) ยกระดับสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๓) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน	๔) การเสริมสร้างการมั่นคงทุกมิติเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๓ เป้าประสงค์	๔ เป้าประสงค์	๓ เป้าประสงค์	๓ เป้าประสงค์	๒ เป้าประสงค์
ตัวชี้วัด	๘ ตัวชี้วัด	๑๕ ตัวชี้วัด	๑๐ ตัวชี้วัด	๕ ตัวชี้วัด	๘ ตัวชี้วัด
กลยุทธ์	๑๔ กลยุทธ์	๑๖ กลยุทธ์	๑๒ กลยุทธ์	๑๓ กลยุทธ์	๖ กลยุทธ์

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยมุ่งเน้นพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เมืองน่าอยู่ รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ปกป้องสถาบัน พัฒนาการให้มีประสิทธิภาพ สานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการศึกษา การเกษตร พัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปัจจุบันมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสานต่อแนวทางพระราชดำริ

- ๑.๑) ประสานและบริหารจัดการน้ำ ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อปี ๒๕๓๘ เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ
- ๑.๒) พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง
- ๑.๓) พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษา

- ๒.๑) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา
- ๒.๒) พัฒนาและเตรียมบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพมีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน
- ๒.๓) สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบการศึกษา เป็นเครื่องมือของชุมชนและประชาชนทั่วไป
- ๒.๔) ส่งเสริมให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อม และตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในทุกด้าน
- ๒.๕) ส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตรกรรม

- ๓.๑) พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดเกษตรอุตสาหกรรม เกิดพันธุ์พืชใหม่ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอความร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๓.๒) ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงผลิตผลให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานสากลโดยการร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๓.๓) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายผู้นำด้านการเกษตรอาสาสมัครเกษตรกร
- ๓.๔) ส่งเสริมสนับสนุนการถนอมและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร และเพิ่มช่องทางตลาด
- ๓.๕) สนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก ตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓.๖) ส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภคเพื่อจำหน่ายและเพื่อการอนุรักษ์

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม

เข้มแข็ง

๔.๑) ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้

๔.๒) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

๔.๓) ส่งเสริม พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๔.๔) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น

๔.๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดในทุกระดับ

๔.๖) ดำเนินการโครงการ เพื่อให้บริการประชาชน และรับทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๔.๗) ส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดนครราชสีมา

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข

๕.๑) พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม)

๕.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การรักษายาบาลประชาชนในทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๕.๓) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในทุกระดับ ให้มีสุขภาพแข็งแรง โดยให้การเรียนรู้การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การป้องกันโรค การใช้ยาอย่างถูกต้อง การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับบริการด้านสาธารณสุขตามขั้นตอนและวิธีการทางการแพทย์

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๖.๑) ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความเป็นและความต้องการของประชาชน

๖.๒) ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง

๖.๓) ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักรกล ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๖.๔) ประสานในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านสาธารณสุขโรค และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการใช้และรักษาสาธารณสุขโรคอย่างคุ้มค่า

๖.๕) ดำเนินการปรับปรุงระบบขนส่งในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อแก้ไขปัญหาจราจร ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบในการให้บริการแก่ประชาชน

๗) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

๗.๑) พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่นโคราช โดยการอนุรักษ์สืบสานต่อและเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว

๗.๒) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมทั้งกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ กระตุ้นเศรษฐกิจ และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้น

๗.๓) สนับสนุนและส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ โดยการจับคู่ธุรกิจพัฒนาคุณภาพสินค้าและขยายตลาดสินค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๗.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬา และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ รวมถึงการสร้างความเป็นเลิศทางด้านกีฬา

๘) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๘.๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน ให้รองรับการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๒) นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร

๘.๓) สนับสนุนบุคลากรในสังกัด ให้ได้รับการศึกษาอบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพ การทำงานให้เกิดประสิทธิผลในการบริการประชาชน และในการสื่อสารและร่วมมือกับประชาคมอาเซียน

๘.๔) บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สร้างประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

๘.๕) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

๘.๖) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๙) ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๙.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติต่างๆ

๙.๒) ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๙.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ โดยสร้างความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๙.๔) สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร

๑๐) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๐.๑) พัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำลำคลองและป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์

๑๐.๒) รณรงค์สร้างจิตสำนึกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหาลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นทุกระดับ

๑๐.๓) จัดทำระบบกำจัดขยะรวม และจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๑.๕ ไทยแลนด์ ๔.๐ (THAILAND ๔.๐)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีความสัมพันธ์กับไทยแลนด์ ๔.๐ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีกลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยรายละเอียดไทยแลนด์ ๔.๐ มีดังนี้

ประเทศไทย ๔.๐ ถือเป็นการพัฒนา เครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่ (New Engines of Growth) ด้วยการเปลี่ยนแปลง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และ ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยการเติมเต็ม ด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) อาทิ เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) เป็นต้น

๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med) อาทิ เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medtech) สปา (Spa) เป็นต้น

๓. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) อาทิ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) เป็นต้น

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IOT, Artificial intelligence & Embedded Technology) อาทิ เทคโนโลยีการเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา (Edtech) อี-มาร์เก็ตเพลส (E-Market place) อี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นต้น

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) อาทิ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) ธุรกิจไลฟ์สไตล์ (Lifestyle Business) เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service Enhancing) เป็นต้น

๑.๖ แผนพัฒนาอำเภอคง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์อำเภอคง

“เมืองเกษตรกรรม ก้าวไกลนวัตกรรม ปศุสัตว์ก้าวหน้าคนดีมีคุณภาพ ชีวีมีสุขอย่างยั่งยืน”

๑. ประวัติความเป็นมา

ความเป็นมาของอำเภอ

อำเภอคงแยกมาจากอำเภอบัวใหญ่ ประกาศชื่อเป็นกิ่งอำเภอเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยใช้ชื่อทางราชการว่า “กิ่งอำเภอคูประทาย” ต่อมาได้ยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ อำเภอคงจึงเปลี่ยนชื่อที่ใช้เรียกตำบลที่ตั้งว่า ที่ว่าการอำเภอคง คือตำบลเมืองคง นามตำบลนี้ตั้งตามชื่อหมู่บ้านหมู่บ้านหนึ่ง ชื่อบ้านเมืองคงซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของตำบลเมืองคง ต่อมาได้แบ่งเขตการปกครองตำบลใหม่ เพื่อความสะดวกในการปกครอง หมู่บ้านเมืองคง ต้องไปขึ้นในเขตตำบลคูประทาย ซึ่งเป็นตำบลตั้งใหม่ แต่ชื่อตำบลก็ยังให้ชื่อ “ตำบลเมืองคง” ตามเดิม การตั้งชื่อหมู่บ้านตำบลเมืองคงนั้น มีเรื่องเล่าว่า “นายคง” เป็นพรานป่า มีภรรยาชื่อ “นางเมือง” เดิมมีภูมิลำเนาอยู่ ณ ที่ใดไม่ปรากฏ พรานคงคนนี้ได้ออกเที่ยวล่าสัตว์ได้มาพบตำบลนี้ มีบึงใหญ่ มีท่อน้ำอุดมสมบูรณ์ (ปัจจุบันเรียกว่าบึงคูประทาย) พื้นที่อุดมสมบูรณ์ สามารถปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้ดี เหมาะที่จะตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวรจึงได้ชักชวนพี่น้องมาตั้งหลักแหล่งก่อที่ดินและเรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านยายเมืองตาตง” ภายหลังคำว่า ยายและตา ถูกตัดออกไปจึงเรียกว่า “บ้านเมืองคง” จนมาถึงทุกวันนี้ ชื่ออำเภอที่น่าจะใช้ชื่อว่า “อำเภอเมืองคง” ตามชื่อตำบลนั้น ทางราชการเห็นว่าไม่มีอำเภอใดที่ใช้ชื่อมีคำว่า “เมือง” นาหน้านั้นต้องตัดคำว่า “เมือง” ออกโดยเกรงว่าชื่ออำเภอจะไปคล้องกับอำเภอเมืองอันเป็นที่ตั้งของจังหวัด เช่น “อำเภอเมืองพล” ใช้ชื่อว่า “อำเภอพล” ดังนั้น “อำเภอเมืองคง” จึงต้องใช้ชื่อว่า “อำเภอคง” ด้วยประการนี้

๒. คำขวัญอำเภอ

“เมืองคนซื่อ ลือลือลือ ถิ่นหลวงปู่ ดูปร่างเก่าขาว ไหม แดง แหล่งหัตถกรรม งามล้ำชวนชม”

๓. ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน

ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

๑.๓ ข้อมูลสภาพทั่วไปและสถานการณ์ในปัจจุบัน

๑) ลักษณะที่ตั้ง

อำเภอคง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ระยะห่างจากตัวจังหวัดนครราชสีมา โดยทางรถยนต์ ๗๙ กิโลเมตร และทางรถไฟ ๖๙ กิโลเมตร

เนื้อที่

อำเภอคงมีเนื้อที่ ๖๖๘.๑๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๑๗,๕๘๗.๕ ไร่

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบัวใหญ่ และอำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอโนนสูง และอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอพิมาย และอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ

ลักษณะภูมิประเทศ

มีลักษณะลูกคลื่นลอนตื้น มีความลาดจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก และเป็นที่ดอนสลับที่นา มีที่ราบลุ่มบริเวณลุ่มน้ำสะแกแสลง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ พื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๐๐ เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศเป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม - เดือนมกราคม

พื้นที่และการใช้ประโยชน์

การถือครองที่ดินอำเภอ การออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรมีรายละเอียด ดังนี้

- โฉนดที่ดิน จำนวน ๒๒,๖๒๑ แปลง
- หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ก) จำนวน ๕,๖๕๘ แปลง
- หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) จำนวน ๕,๖๕๘ แปลง
- หนังสือสำหรับที่ดินหลวง (น.ส.ล.) จำนวน ๑๖ แปลง

2) การปกครอง

แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็น ๑๐ ตำบล ๑๕๖ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. ตำบลเมืองคง มี ๑๘ หมู่บ้าน	๒. ตำบลหนองมะนาว มี ๑๖ หมู่บ้าน
๓. ตำบลดอนใหญ่ มี ๗ หมู่บ้าน	๔. ตำบลขามสมบูรณ์ มี ๑๓ หมู่บ้าน
๕. ตำบลโนนเต็ง มี ๑๒ หมู่บ้าน	๖. ตำบลบ้านปรางค์ มี ๑๘ หมู่บ้าน
๗. ตำบลคูขาด มี ๒๑ หมู่บ้าน	๘. ตำบลเทพาลัย มี ๑๗ หมู่บ้าน
๙. ตำบลตาจั่น มี ๑๘ หมู่บ้าน	๑๐. ตำบลหนองบัว มี ๑๖ หมู่บ้าน

เทศบาลตำบล ๒ แห่ง คือ

- เทศบาลตำบลเมืองคง
- เทศบาลตำบลเทพาลัย

องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๐ แห่ง คือ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองคง	๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะนาว
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนใหญ่	๔. องค์การบริหารส่วนตำบลขามสมบูรณ์
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง	๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลคูขาด	๘. องค์การบริหารส่วนตำบลเทพาลัย
๙. องค์การบริหารส่วนตำบลตาจั่น	๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

3) หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

- 1) ที่ทำการปกครองอำเภอ มีข้าราชการ 9 คน พนักงานราชการ 1 คน อส.4 คน ลูกจ้างชั่วคราว 5 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มงาน 1) กลุ่มงานบริหารการปกครอง 2) กลุ่มงานทะเบียนและบัตร และ 6 งาน 1) สำนักงานอำเภอ 2) การเงินและบัญชี 3) อนามัยความเป็นธรรม 4) ปกครอง 5) ความมั่นคง 6) สำนักทะเบียน
- 2) สถานีตำรวจภูธรคง อัตรากำลัง 63 นาย

การไฟฟ้า

มีหน่วยบริการผู้ใช้ไฟฟ้า ๑ แห่ง คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอคง

3) การประปา แยกได้ดังนี้

3.1) การประปาส่วนภูมิภาค ๑ แห่ง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค พิมาย - คง ให้บริการประปาในเขตเทศบาลเมืองคง

3.๒) การประปาเทศบาลตำบลเทพาลัย ๑ แห่ง ให้บริการในเขตเทศบาลตำบลเทพาลัย

4) ไปรษณีย์ โทรเลข จำนวน ๑ แห่ง

5) ธนาคาร มี 2 แห่ง 1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ 2) ธนาคารออมสิน 3) สหกรณ์การเกษตร คงสามัคคี

6) มูลนิธิรณจิตอาสาสุขใจผู้ภัยลูกข่ายโรงพยาบาลคง

4) ด้านประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๘๑,๓๐๘ คน แยกเป็น

ชาย ๔๐,๑๐๒ คน หญิง ๔๑,๒๐๖ คน รวมทั้งสิ้น ๘๑,๓๐๘ คน

จำนวนครัวเรือน ๒๑,๔๖๑ ครัวเรือน

ประชากรแยกเป็น ตำบล จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน

รายตำบล / เทศบาล

ได้ ดังนี้ ลำดับ

	ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองคง ๔๙๓๗	๕,๑๑๕	๑๐,๐๕๒	๒,๖๗๔
๒	คูขาด ๔,๙๔๑	๕,๐๗๒	๑๐,๐๑๓	๒,๔๖๙
๓	เทพาลัย ๓,๒๒๙	๓,๒๘๑	๖,๕๑๐	๑,๕๙๖
๔	ตาจั่น ๓,๙๘๑	๔,๐๓๒	๘,๐๑๓	๒,๐๖๑
๕	บ้านปรังค์ ๔,๔๙๖	๔,๖๙๔	๙,๑๙๐	๒,๕๗๐
๖	หนองมะนาว ๔,๒๓๒	๔,๑๓๙	๘,๓๗๑	๒,๒๑๑
๗	หนองบัว ๓,๗๗๙	๓,๙๒๓	๗,๗๐๒	๑,๙๖๗
๘	โนนเต็ง ๓,๕๔๐	๓,๖๕๔	๗,๑๙๔	๑,๘๐๒
๙	ดอนใหญ่ ๒,๔๕๒	๒,๕๒๙	๔,๙๘๑	๑,๒๙๙
๑๐	ขามสมบูรณ์ ๑,๙๕๙	๒,๐๒๑	๓,๙๘๐	๑,๐๓๓
๑๑	ทต.เมืองคง ๑,๑๗๓	๑,๒๕๓	๒,๔๒๖	๙๙๕
๑๒	ทต.เทพาลัย ๑,๓๘๓	๑,๔๙๓	๒,๘๗๖	๗๘๔
รวม	๔๐,๑๐๒	๔๑,๒๐๖	๘๑,๓๐๘	๒๑,๔๖๑

8) การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัด สามารถเดินทางได้ ๒ ทาง คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์ โดยการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ

๒. ถนนเจนจบทิศ บ้านวัด - ประทาย

๓. ทางหลวงจังหวัด สายเมืองคง - บ้านวัด

๔. ทางหลวงจังหวัด สายเมืองคง - บ้านเหลื่อม

๕. ทางหลวงจังหวัด สายเมืองคง - ขามสะแกแสง

๖. ถนน รพช. สายบ้านดอนเต็ง - ดอนรี

๗. ถนน รพช. สายบ้านเมืองคง - คงสามัคคี

๘. ถนน รพช. สายบ้านโจด - โคกพะงาด

๙. ถนน รพช. สายบ้านหัวแหลม - บุญญาไค

๑๐. ถนน รพช. สายบ้านดอนเต็ง - โคกเสี่ยง

๑๑.ถนน รพช. สายบ้านโนนเต็ง - ห้วยทราย

๑๒.ถนน รพช. สายบ้านหมั่น - ดอนกลาง

๑๓.ถนน รพช. สายหนองพลวง - สระสีเหลี่ยม

๑๔.ถนน รพช. สายโนนปอแดง - หนองบัว

๑๕.ถนนโยธาธิการ สายเมืองคง - ดอนใหญ่

๑๖.ถนน โยธาธิการ สายเมืองคง - บัวใหญ่

๑๗.ถนน โยธาธิการ สายปอปิด - บัวใหญ่

๑๘.ถนน โยธาธิการ สายปอปิด - บ้านจั่ว

การเดินทาง คมนาคมขนส่งในพื้นที่อำเภอคง ที่สำคัญคือ การเดินทางโดยรถยนต์ โดยมีสถานีขนส่ง ที่ พาวัวอำเภอคงไปยังตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมา 1 สายได้แก่ รถประจำทางสาย เมืองคงโคราช ซึ่งจะเปิดบริการวิ่งเป็นประจำทุกวัน ระหว่างตัวเมืองโคราชและ อำเภอคง ถนนส่วนใหญ่จะใช้ได้ดีเฉพาะสายหลักระหว่างอำเภอหรือเชื่อมต่อระหว่างตำบลสำหรับถนนในหมู่บ้านหลายแห่งยังมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อเป็นถนนลูกรัง ซึ่งต้องรอการพัฒนา ด้านการเดินทางโดยรถไฟ ได้มีโครงการรถไฟรางคู่ซึ่งเดินทางจากสถานีรถไฟจิระ ถึง สถานีรถไฟอำเภอ เมืองขอนแก่น ซึ่งรถไฟสายดังกล่าวได้เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2562 โดยมีสถานีรถไฟเมืองคง และ สถานี ดอนใหญ่ เป็นจุดจอด การดำเนินการก่อสร้างทางรถไฟได้สร้างผลกระทบแก่ชาวอำเภอคงที่เดินทางข้ามทางรถไฟระหว่างโรงเรียนเมืองคงกับที่ว่าการอำเภอคง เนื่องจากการสร้างอุโมงค์ลอดใต้ทางรถไฟและการจัดระบบขึ้นรถไฟของสถานีเมืองคง เป็นเหตุให้มีการร้องเรียนจากผู้เดือนร้อน

ด้านเศรษฐกิจ 1 ด้านการเกษตร - การเกษตรกรรม อำเภอคงมีพื้นที่ทางการเกษตรทั้งสิ้น 322,785 ไร่ ครอบคลุมเกษตรกร 11,245 ครอบครัว ประชากรโดยส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด 12 - การปศุสัตว์ นอกจากจะทำการเกษตรแล้วประชาชนในพื้นที่มีการดำรงชีวิตโดยการเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารและเป็นอาชีพเสริม อาทิเช่น โค - กระบือ สุกร ไก่พื้นเมือง

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามสมบูรณ์

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลขามสมบูรณ์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอุดมคติ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ ความหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“ชุมชนน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมดี คนมีคุณภาพ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สู่เป้าหมายเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ๔ ด้าน ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาด้านการเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ พันธกิจ

- (๑) ขุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร
- (๒) พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษาในสังกัด อบท.
- (๔) พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา
- (๕) สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบการศึกษา
- (๖) ส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- (๗) ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัยใช้งานได้ดี
- (๘) ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิต
- (๙) สนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก
- (๑๐) ส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ
- (๑๑) ส่งเสริมพัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชนสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และด้อยโอกาส

โอกาส

(๑๒) สนับสนุนและประสานรัฐบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับเพื่อป้องกันและให้มีการปราบปรามและแก้ไขปัญหาการแสพ

- (๑๓) สนับสนุนการจัดตั้งกองทุน และเพิ่มสวัสดิการ

(๑๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การรักษาพยาบาลประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้าน และชุมชนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

- (๑๕) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชน ให้มีสุขภาพแข็งแรง
- (๑๖) ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาโครงสร้างคุณภาพชีวิตพื้นฐาน
- (๑๗) ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง
- (๑๘) ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ
- (๑๙) พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของชุมชน

ท้องถิ่นโคราช

(๒๐) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชน และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบริหารงาน

(๒๒) ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๒๓) ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานให้ ศึกษา/อบรม หลักสูตรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติต่าง ๆ

(๒๕) ส่งเสริมและสนับสนุน และร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(๒๖) ส่งเสริมสนับสนุน และร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ในการพัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำลำคลอง และป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์

(๒๗) ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นทุกระดับ

(๒๘) ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำระบบกำจัดขยะรวม

๒.๓ ตัวชี้วัด

- (๑) ประชาชนมีแหล่งกักเก็บน้ำใช้สำหรับอุปโภค บริโภคและการเกษตรอย่างพอเพียง
- (๒) ประชาชนในตำบลวังโพธิ์มีรายได้เพิ่มขึ้น
- (๓) โรงเรียน สพฐ. ๓ แห่ง ได้รับการสนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริมนม
- (๔) ศพด. ๒ แห่ง ได้รับการสนับสนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริมนม รวมทั้งพัฒนาอาคารสถานที่ และ ระบบบริหารจัดการ
- (๕) เด็กและเยาวชนได้ร่วมกิจกรรม
- (๖) ผู้ดูแลเด็กเล็กได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- (๗) เด็กเล็กได้มีความรู้ และมีทักษะเพิ่มขึ้น
- (๘) มีวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ
- (๙) อาสาสมัครในการช่วยเหลือชุมชนและประสานงานในชุมชน
- (๑๐) ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕%
- (๑๑) ส่งเสริมสวัสดิการสังคม สงเคราะห์ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ๖ หมู่บ้าน
- (๑๒) กลุ่มสตรี อสม. ได้ทำกิจกรรม ร่วมกัน และสร้างความสามัคคี
- (๑๓) ประชาชนได้รับการบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ๖ หมู่บ้าน
- (๑๔) จัดวางผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- (๑๕) ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง ๖ หมู่บ้าน
- (๑๖) ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

- (๑๗) ส่งเสริมขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ๖ หมู่บ้าน
- (๑๘) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬาชุมชนและจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ทั้ง ๖ หมู่บ้าน
- (๑๙) ส่งเสริมการเลือกตั้งตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ๖ หมู่บ้าน
- (๒๐) การจัดระเบียบโครงสร้างการบริหารจัดการภายในองค์กรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ๖ หมู่บ้าน
- (๒๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมการบริหารงาน
- (๒๒) ส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๖ หมู่บ้าน
- (๒๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติต่างๆ ๖ หมู่บ้าน
- (๒๔) ส่งเสริมการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน/ตำบล และทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบล ๖ หมู่บ้าน
- (๒๕) สนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและการช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ
- (๒๖) เพื่อทัศนียภาพที่สวยงามประชาชนเห็นประโยชน์ของการปลูกป่า
- (๒๗) ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ๖ หมู่บ้าน
- (๒๘) การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี ๖ หมู่บ้าน

๒.๔ ค่าเป้าหมาย

- (๑) มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร
- (๒) การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง
- (๓) ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตร
- (๔) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๕) ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุข มีสุขภาพแข็งแรง
- (๖) ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย
- (๗) ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการของท้องถิ่น
- (๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรฐานาภิบาลดีขึ้น
- (๙) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๑๐) สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางที่ ๑ การส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรและองค์กรให้มีความสามารถในการพัฒนา

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการศึกษา

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาด้านสาธารณสุข

แนวทางที่ ๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน/ลดอุบัติเหตุจราจรทางบก

แนวทางที่ ๔ ส่งเสริมสนับสนุนและจัดกิจกรรมงานทางด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วันสำคัญของชาติ

แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมสนับสนุนและจัดให้มีการเล่นกีฬานันทนาการ การพักผ่อน หย่อนใจและจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมอย่างพอเพียง

แนวทางที่ ๖ ส่งเสริมสนับสนุนสวัสดิการสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่อ อุปโภค - บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- (๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- (๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- (๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- (๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๘ แผนงาน

- (๑) แผนงานบริหารงานทั่วไป
- (๒) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- (๓) แผนงานการศึกษา
- (๔) แผนงานสาธารณสุข
- (๕) แผนงานสังคมสงเคราะห์
- (๖) แผนงานเคหะและชุมชน
- (๗) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- (๘) แผนงานการศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
- (๙) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- (๑๐) แผนงานการเกษตร
- (๑๑) แผนงานงบกลาง

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลขามสมบูรณ์ มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง (S : Strength-s)

- ประชาชนมีความพร้อม จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น
- การจัดโครงสร้างภายในมีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ
- เมืองการบริหารส่วนตำบลที่พร้อมจะให้บริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

- มีการประสานร่วมมือกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับส่วนราชการต่างๆ
- ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการพัฒนา
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบประชาคม การประชุมวางแผนเตรียมงาน

จุดอ่อน (W : Weakness)

- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสับสนขาดความชัดเจน
- องค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณจำกัด ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาที่วางไว้
- การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาภัยธรรมชาติ

โอกาส (O : Opportunity)

- จังหวัดนครราชสีมา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามแผนงานโครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
- มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างจังหวัด สามารถรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ
- นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น โดยการสร้างดุลยภาพระหว่างการทำกักตุน และความเป็นอิสระของท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น

อุปสรรค (T : Threat)

- ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองกับงานของท้องถิ่น
- นโยบายรัฐบาลไม่สามารถถ่ายโอนงบประมาณมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นบางเรื่องต้องชะงัก
- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขาดความยืดหยุ่น หรือไม่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจห้วงระยะเวลาในการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน

- การดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปัญหาในพื้นที่และความต้องการประชาชนมีมาก แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วนเนื่องจากจำกัดด้วยอำนาจหน้าที่และจำนวนงบประมาณที่มีจำกัด

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบล ขามสมบูรณ์นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ดาน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
๑. ด้านบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล	๑) ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของ อบต.	- การขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และสามารถเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน
๒. ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน	๑) การศึกษาสื่อการเรียนการสอนยังไม่พอเพียง เด็กนักเรียนไม่ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นพื้นฐาน และขาดงบประมาณในการศึกษาครอบครัวยากจน	- สังคมในชุมชน	- เด็กนักเรียนในเขต อบต.	- มีสื่อการเรียนการสอนที่พอเพียง เด็กนักเรียนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีงบประมาณในการศึกษาเล่าเรียน
	๒) เด็กและผู้สูงอายุบางครอบครัว ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง และรับการดูแลเด็ก	- การได้รับการดูแลเด็กและผู้สูงอายุ	- ผู้สูงอายุและเด็กในเขต อบต.	- ผู้สูงอายุและเด็กได้รับการดูแลที่ดี
	๓) ผู้พิการไม่ได้รับความช่วยเหลือในดำรงชีวิต	- การได้รับการดูแลผู้พิการ	- ผู้พิการในเขต อบต.	- ผู้พิการได้รับความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตและทั่วถึง
	๔) ประชาชนในพื้นที่บางรายมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง	- ที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ได้รับความช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มั่นคงแข็งแรง
	๕) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาดโรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	- ในเขต อบต.	- ในพื้นที่ไม่มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคติดต่อ
	๖) ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เช่น เบาหวาน ความดัน	- ด้านการแพทย์	- ประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย	- ประชาชนหายจากการเจ็บป่วย

ดาน	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
	๗) ประชาชนบริโภค อาหารที่ปลอดภัย	- ด้านสาธารณสุข	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนทราบและ สามารถเลือกบริโภค อาหารที่ปลอดภัยได้ ถูกต้อง
	๘) มีการขยายตัวของ ประชากรเพิ่มมากขึ้นทำ ให้เกิดการขยายตัวของ อาคารบ้านเรือนทำให้เกิด เป็นชุมชนแออัด	- ประชากร	- พื้นที่ในเขต อบต.	- ควบคุมการก่อสร้าง อาคารบ้านเรือนการ พิจารณาออกใบอนุญาต เพื่อไม่เกิดปัญหาจาก การก่อสร้างอาคาร
	๙) เยาวชนและวัยรุ่นติด เกมส์ สิ่งลามก บุหรี่ เหล้า สาเสพติด และท้องก่อน วัยอันสมควร	- เยาวชนและวัยรุ่นใช้ เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์	- เยาวชนและวัยรุ่น ในเขต อบต.	- เยาวชนและวัยรุ่นมี อนาคตที่ดี
	๑๐) ประชาชนกรอายุ ตั้งแต่ ๓๕ ขึ้นไป ไม่ได้ ตรวจสุขภาพประจำปี	- การได้รับการตรวจ สุขภาพ	- ประชาชนในเขต อบต. ที่อายุ ๓๕ ขึ้นไป	- ประชาชนที่อายุ ๓๕ ขึ้นไปได้รับการตรวจ สุขภาพทุกคน
	๗) ในเขต อบต. ไม่มี แหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมการท่องเที่ยว	- การท่องเที่ยว	- ในเขต อบต.	- มีแหล่งท่องเที่ยวใน เขต อบต. และส่งเสริม กิจกรรมการท่องเที่ยว เพิ่มมากขึ้น
	๑๑) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิ ปัญหาท้องถิ่นถูกกลืนเลือน ไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิ ปัญหาท้องถิ่น ถูกกลืน เลือนไปมาก	- ประชาชนในเขต อบต.	- ยกย่อง เชิดชูคนดีหรือ ปราชญ์ชาวบ้านใน โอกาสต่างๆ เพื่อเป็น ตัวอย่างแก่เยาวชนและ ประชาชน ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพ ณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ถูกกลืนและคงอยู่สืบไป
	๑๒) การจราจรบนถนนมี เพิ่มมากขึ้นอาจทำให้เกิด อุบัติเหตุขึ้นได้	- การจราจร	ประชาชนที่สัญจรไป มาบนถนน	มีระบบควบคุม การจราจร เช่น ติดตั้ง สัญญาณไฟจราจรเพื่อ เตือนให้ระมัดระวัง

ดาน	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
	๑๓) มีการทำลายและลัก ขโมยทรัพย์สินของ ประชาชนและราชการ รวมทั้งเกิดการทะเลาะ วิวาทกันในชุมชน	- การรักษาความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชน	- ประชาชนและส่วน ราชการ	- มีการป้องกันและ รักษาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนละส่วน ราชการ เช่น การติดตั้ง กล้องวงจรปิด การให้ ผู้นำ อบพร. ควบคุม และระงับเหตุทะเลาะ วิวาท
	๑๔) ประชากรที่สูบบุหรี่ จำนวน ๓๐๐ คน ดื่มสุรา	- การดำเนินการตาม กฎหมาย กรณีที่ฝ่าฝืน กฎหมาย	- ประชาชนที่สูบ บุหรี่และดื่มสุรา	- ประชาชนเลิกสูบบุหรี่ และเลิกดื่มสุรา
๓. ด้านการพัฒนา ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม	๑) ไฟฟ้าส่องสว่างทาง และที่สาธารณะยังไม่ สามารถดำเนินการ ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ทางและที่ สาธารณะในเขต อบต.	- ทางและที่สาธารณะมี แสงสว่างเพียงพอ ประชาชนได้รับความ สะดวกในการสัญจรไป มาและป้องกันการเกิด อาชญากรรมได้
	๒) หมู่บ้านขยายมากขึ้น ระบบระบายน้ำยังไม่ เพียงพอ	- ราง/ท่อระบายน้ำ	- พื้นที่ใน อบต.	- มีระบบระบายน้ำ สามารถระบายน้ำได้ สะดวก ไม่อุดตัน ไม่ส่ง กลิ่นเหม็นก่อความ รำคาญ
	๓) ถนนในตำบลยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง และ เป็นหลุมเป็นบ่อ	- ถนน	- ทางและที่ สาธารณะในเขต อบต.	- มีถนนให้ประชาชนได้ สัญจรไปมาสะดวก
	๔) ประชาชนต้องการ เส้นทางในการสัญจรไปมา เพิ่มมากขึ้นและ อบต. ไม่ สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากงบประมาณมีไม่ เพียงพอ	- เส้นทางคมนาคม	- เส้นทางคมนาคมที่ เป็นสาธารณะและ ประชาชนมีความ ต้องการให้ ดำเนินการ	- มีเส้นทางในการ คมนาคมเพียงพอและ ประชาชนได้รับความ สะดวกในการสัญจรไป มา
	๕) ประชาชนไม่มีการ วางแผนในการดำเนินงาน	- การวางแผน	- ประชาชนในเขต เทศบาล	- ประชาชนสามารถวาง แผนการดำเนินงานได้ เอง
	๖) ขาดแหล่งเงินลงทุนใน การทำกิจการและ ประกอบอาชีพ	- การลงทุน	- ประชาชนในเขต อบต.	- มีแหล่งเงินทุนในการ ทำกิจการและประกอบ อาชีพ

ดาน	สถานการณ์ภาพ แวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณ ของปัญหา/ ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/ กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและ แนวโน้มอนาคต
	๗) ผลผลิตทาง การเกษตรราคาตกต่ำ ระยะทางในการขนส่ง ผลผลิตไกลจากแหล่งรับ ซื้อ	- การรวมกลุ่มต่อรองกับ พ่อค้าคนกลาง	- เกษตรกรในพื้นที่	- ผลผลิตมีราคาสูงขึ้น
	๘) ค่าแรงต่ำค่าครองชีพ สูงขาดแคลนการจ้าง งาน	- การเพิ่มค่าแรงให้ เหมาะสมกับการทำงาน	- ผู้ประกอบอาชีพ รับจ้าง	- ค่าแรงสูงขึ้นเหมาะสม กับค่าครองชีพ มีการ จ้างงานมากขึ้น
	๙) คริวเรือยังมีรายได้ เฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	- เพิ่มช่องทางในการ ประกอบอาชีพ	- ประชาชนที่มี รายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน	- ไม่มีครัวเรือนตกเกณฑ์ มาตรฐานรายได้
๓. ด้านทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	๑) ปริมาณขยะและน้ำ เสียเพิ่มมากขึ้น	- ปัญหามลพิษทาง อากาศ	- ในเขต อบต.	- ปริมาณขยะและน้ำ เสียถูกกำจัดให้หมดด้วย วิธีการที่ถูกต้อง
	๒) พื้นที่ป่าภายในเขต อบต. มีน้อย			- เพิ่มพื้นที่ป่า ต้นไม้ให้ มากขึ้น
	๓) ประชาชนยังเผา หญ้า ตอซังข้าว เผาอ้อย เกิดมลพิษ			- ในพื้นที่ไม่มีการเผา เกิดขึ้น
	๔) มีปัญหาเรื่องขยะ และสัตว์เลื้อยเพิ่มมาก ขึ้นส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ		- ผู้ประกอบการและ ชุมชนในเขตพื้นที่ อบต.	- ปัญหาขยะและสัตว์ เลื้อยลดลง ประชาชน สามารถกำจัดขยะและ มูลสัตว์ได้โดยไม่ส่งผล กระทบต่อชุมชน
	๕) ประชาชนบาง ครัวเรือนบริโภค-บริโภค น้ำที่ยังไม่สะอาดและมี สิ่งเจือปน เช่น จาก น้ำฝน น้ำที่ไม่ได้ คุณภาพ มีตะกอน	- การอุปโภค-บริโภค	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนบริโภคน้ำที่ สะอาดถูกสุขลักษณะ
	๖) เป็นพื้นที่ที่มีดินเค็ม และน้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็ม หรือมีรสกร่อย ไม่ สามารถใช้ในการเกษตร และอุปโภค-บริโภคได้	- ดินและน้ำใต้ดิน - สิ่งแวดล้อม	- พื้นที่ในเขต อบต.	- ปัญหาเรื่องดินเค็ม ลดลง จัดหาแหล่งน้ำ จากแหล่งอื่นเพิ่มมากขึ้น
